

european christian **environmental** network

Európai Keresztény Környezetvédelmi Hálózat 8. Gyűlése
„Mindennapi kenyereink - a klímaváltozás időszakában élve”
Prága, 2010. június 9-13.

Felhívás Európa egyházaihoz és keresztényeihez

Szeretett Testvéreink a Krisztusban!

Az Európai Keresztény Környezetvédelmi Hálózat (ECEN) 8. gyűlése nevében írunk, amely Prágában, a Nemzetközi Baptista Teológiai Szemináriumban került megrendezésre. A gyűlésen keleti ortodoxok, protestánsok és római katolikusok voltak jelen, huszonháromországból, mindösszesen nyolcvanöten. A gyűlés témája: **”Mindennapi kenyereink – a klímaváltozás időszakában élve”**.

Figyelembe véve korunk komoly társadalmi, gazdasági és üzleti krízisét, amellyel szembe kell néznünk, arra kérjük az egyházakat és Európa keresztényeit, hogy legyenek felelősen éberek, és ahol lehetséges, álljanak ellen azoknak az irányzatoknak, amelyek elvonják figyelmünket és eltérítenek a környezeti fenntarthatóság ügyétől.

A tavaly decemberi koppenhágai nemzetközi tárgyalások kiábrándító eredményének ellenére a legtöbb egyház továbbra is aktívan elkötelezi magát az Isten teremtését veszélyeztető katasztrofális klímaváltozásból adódó feladatok hangsúlyozása mellett. Már most szembe kell néznünk az élő szervezetek kihalásával és az ökológiai fenntarthatóság kérdéseivel szerte az egész világban, különösen a sérülékenyebb országokban, közösségekben és élőhelyeken. Az elüldözött emberek és a környezeti menekültek is felvetik az igazságosság kérdését Európában csakúgy mint máshol.

A klímaváltozás következményei gyakran a szegényeket és a kizsáolt rétegeket sújtják leginkább, s nem azokat, akik a kárt okozzák és – sokszor katonai célokat követve – az igazságtalanságot növelik.

Hisszük, hogy egyházainknak fontos szerepük lehet ezeknek a kihívásoknak a megválaszolásában, és az alulról jövő mozgalmak és kampányok iránti elköteleződésük Kopperhága előtt és után is elismerést érdemel. A prágai gyűlésen meggyőző bizonyítékokat hallottunk az élelmiszeripar és a környezeti károk kapcsolatáról.

A modern életvitel és az élelmiszer-fogyasztás mai formái komoly veszélyt jelentenek a jövőnkre nézve. Többek között napjaink nagymértékű húsfogyasztása járul hozzá legnagyobb mértékben az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásához (az Élelmiszeripari és Mezőgazdasági Szervezet – www.fao.org – számításai alapján), de az olcsó élelem megtermelésére való igyekezetnek is környezeti ára van. A talaj gyakran túlterhelt a túlzott vegyszerhasználat miatt, s így a biodiverzitás is csökken. Sok növény- és állatfajta a kihalás veszélye fenyeget az élőhelyük elvesztése miatt. A

mezőgazdasági üzletágak energia- és vízigénye a jelenlegi kívánalmakhoz igazodva fenntarthatatlan. Továbbá az „ételkilométer” (mekkora utat tettek meg a tányérunkra kerülő étel összetevői összesen), a génmódosított élelmiszerek kockázata, az élelmezési bizonytalanság, és a húsfogyasztástól való nagymértékű függés mind komoly etika kérdéseket vetnek fel minden egyház keresztényei számára.

A hitből táplálkozó közösségeknek ki kell alakítaniuk a saját, reményt keltő felhívásukat, hogy a szavakat cselekedetekké váltsák, amelyet a minden életben jelenlévő Szentlélek ihlet. A mi reménységünk a Szentháromság Isten evangéliumából fakad, aki teremti, megváltja és megszenteli a világot, és teremtő munkájának munkatársaiként szeretetének cselekedetébe von bennünket. Így szeretnénk az egyházi vezetőket, az egyházak tanácsait és minden Krisztusban hívő embert bátorítani arra, hogy válaszoljon az élelmiszer-fogyasztás ezen kihívásaira, és elköteleződését velünk együtt mutassa ki a társadalom széles rétegei számára, s vezesse őket a fenntartható élet új formáinak példamutatásával.

Bátorítunk mindenkit, hogy csatlakozzon hozzánk atudatosság és az elköteleződés növelésében, emlékeztvén arra, hogy a „mindennapi kenyér” minden élő számára az Isten ajándéka. Annak felismerésére invitálunk mindenkit, hogy a világ élelmezése komoly kérdéseket vet fel, mivel azok az emberek, akik megtapasztalják az éhezést és a szegényes étrendet, nem képesek Alkotójuk képére növekedni. Ez így nincs rendjén!

Emellett szeretnénk azt is hangsúlyozni, hogy az ember érdemétől függetlenül, az egész lakott világ értékes a Szentháromság Isten számára.

A mi legmélyebb pásztori aggodalmunk a Föld emberi és nem emberi további generációi iránt arra készlet minket, hogy különös gonddal forduljunk ezen komplex, de nagyon is valóságos élelmezési kérdések felé. Amint Fjodor Dosztojevszkij mondta: *“Az étel számomra materiális kérdés; a felebarátom számára spirituális ügy.”*

Végül ajánljuk figyelmükbe ezt az imádságot, hogy használják egyházukban és szolgálatukban e kritikus időkben, amely “kairos” pillanat számunkra

Testvéri köszöntéssel,

A prágai gyűlés küldöttei és résztvevői

**

Az Európai Keresztény Környezetvédelmi Hálózat (ECEN) olyan egyházi hálózat, amelynek célja a teremtésvédelem témájának előmozdítása. Az ECEN az Európai Egyházak Konferenciájának egyik eszköze, amelynek célja, hogy a természettel és a környezettel való kapcsolatról beszéljen a keresztény teológia és a keresztény életvitel perspektívájából.

Imádság

Ó Szent Isten, ki vagy a mennyekben és a földön! Mindennapi kenyerünket Te adod nekünk és Te gondoskodsz rólunk! Segíts úgy élnünk ma, hogy a holnapra is gondolunk!
Elhívtál bennünket, hogy imádjunk Téged. Elhívtál, hogy a béke és igazság szerint éljünk. Elhívtál, hogy fenntartható módon alakítsuk közösségeinket.
Segíts bennünket, hogy igaz felebarátok legyünk! Látjuk, hogy kapcsolataink szétestek és bolygónk ökoszisztémája összetört! Látjuk, hogy az egész teremtett világ szélsőséges állapotokkal küzd és közösségeinket az egyenlőtlenség és megosztottság töri szét.
Megtapasztaljuk nagylelkűségedet abban, hogy ennivalóról gondoskodsz számunkra. Add, hogy ne felejtjük el, hogy a világ élelmét nem egyenlően osztották szét: van, aki túltáplált, és van, aki éhezik!
Megvalljuk, hogy egyre több az adósságunk. Ez bálványimádást, bizonytalanságot és igazságtalanságot szül, és a gondoskodás és részvétel közösségát rombolja szét.
Megvalljuk, hogy erősnek hisszük magunkat, amikor a pusztulás képei kísértenek bennünket. Felületes szenvedélyeinket éltejük ahelyett, hogy talentumainkkal élnénk.
Segíts bennünket, hogy megtapasztaljuk minden egyes pillanat szentségét! Segíts bennünket, hogy meg tudjunk állni a sebesség és mohóság kísértésében! Szabadíts meg bennünket a büszke gögtől!
Kérjük add, hogy a Föld sebei behegedjenek! Igéd és Lelked kegyelmével fomáld át életünket!
Mert Tiéd a világosság ajándéka, az élet és a szeretet, most és örökkön-örökké!
Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké!
Ámen.